

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Quid sit via vnitiua se perfectiua.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

Ioannis 17

Ater iuste, notū feci hominibus
 ment tuum: ut dilectio tua in eis
 ego in ipsis. In hīs v̄bis innuit
 stus cognitionem ad amorem
 ri, & sine eo esse informē. Porro
 inducta triplicis viæ distinctio

Diony.

bis diuini Dionysij sumpta videtur. Ipse
 libro de angelica hierarchia ponit tres
 hierarchie cas in angelis sanctis: videlicet
 tionem, illuminationem, & perfectionem.
 bro quoque ecclesiasticæ hierarchiæ docet
 admodum quidam ordo est purgatiuus, qui
 illuminatiuus: quidam perfectiuus. Atque
 li purgari dicuntur, non vtique ab immunitate
 culpæ: sed a hierarchicæ lucis minoratione
 minari quoque ac perfici asseruntur, non
 beatifica diuinæ contemplatione essentia
 scant, aut in summi boni amore beatificati
 onem consequente proficiant, aut amplius
 mentur. Nequaquam enim in essentiali
 sortiuntur augmentum, sed sunt omnino
 illud in termino: sed in diuinorum cognitio
 ctuum, atque in dilectione illam concomitan
 sciunt incrementum, & in accidentalibus
 unt præmio. Et hoc vsque ad finalis consum
 onem iudicij. Sicque intelligendum est quod
 mo angelicæ hierarchiæ capitulo diuinitatis
 cratissimus Dionysius loquitur: Seraphim
 ens, ad diuini caliditatem amoris, inferior
 tes angelicas quantum possibile est in cen
 Cherubin quoque datæ sibi sapientiæ: cōm
 mentes cælestes se inferiores copiose illust

Potro in ecclesiastica hierarchia purgatio, illuminatio, & perfectio aliter inueniuntur. Quoniam viatores a culpis quotidie emundari, in Dei cognitione, & eius amore proficere indigent. Et primo quidem oportet a culpa purgari: deinde illuminari & veritatem cognoscere. Tertio perfici, id est, amore accendi: Atque per hoc deo nostrae salutis vniri. Veruntamen sicut in angelis sanctis praetacti tres actus hierarchici reipsa coincidunt: (siquidem per hoc quod vnus illuminat alium a minoratione lucis, purgat eundem, & in amore ipsum succendit) sic in hominibus praedictarum trium viarum vna aliam secundum aliquem gradum comprehendit atque includit: quoniam via vnitiua purgatiua illuminatiuaque praesupponit: nec sine illuminatione contingit deo vniri amore perfici, aut charitate affici. Conformiter via illuminatiua vnitiuam quodammodo comprehendit: quoniam diuinorum cognitio nec contemplatio nec illuminatio proprie nuncupatur: nisi dilectionis affectu formetur ac perficiatur. Sic & via purgatiua aliquid habet admixtum de via illuminatiua & perfectiua: quoniam sine verae sapientiae directione, charitate et gratia nemo purgatur a culpa nec passiones reformat. Itaque via perfectiua seu vnitiua est studium, occupatio seu actio ad sincerissimae charitatis ardorem, ad deitatis extaticum flammigerumque amorem, ad mysticam sapientiae astuantissimum, quietissimum, ac secretissimum tendens intuitum. Consistit namque haec via in hoc, vt ex contemplatione dei per negationem mens diuino amore tota accendatur, & velut ignea atque seraphica efficiatur: sicque seipsam & cuncta creata relinquens, transcen-

D. DIONYSI. CAR.

transcendens, ac obliuiscens, superincomprehensibili deo, tanq̄ prorsus ignoto, per hierarchicam lucis illapsam, per occultissimam inspectionis eloquium, per supersplendentem caliginem ac sapientissimam ignorantiam vniatur: prout hoc infra elucidabitur.

De duplici deitatis contemplatione, & sit mystica theologia.

Art. XIII

Eccl. 43.

Terribilis dominus & magnus, & omnipotens super omnia opera sua. Quis vidit eum & errabit: & quis magnificabit eum? Cuius cuti est a principio? Quae admodum primo de diuinis nominibus cap.

Dionys. Io diuinus Dionysius loquit, duplici via ad cognitionem ex creaturis procedimus. Prima est via positionis seu affirmationis: dum quae bonitatis, perfectionis, ac eminentiae reperitur in creaturis: deo tanquam omnium primo & actiuo principio excellentissime, omni imperfectione seclusa, a scribimus. Secunda est via abnegationis seu abnegationis: Dum quicquid in creaturis inuenitur creatis: negamus de deo, tanquam de super exaltato, superessentiali, & superincomprehensibili: qui nec genere, specie, nec aliquo modo conuenit cum creatis, nec ei aliquid impetit prout nos comprehendere id valeamus. Hinc tertio mystice theologiae capitulo facit **Idem Dionysius:** Hoc, inquit, est deum vere cognoscere: supersubstantialem supersubstantialiter omnium entium ablationem laudare. Denique contemplatio ista dei per negationem sublimior atq; perfectior est, q̄ contemplatio eius per positionem.